

Muuttuuko maailma paremmaksi?

YK:n kehitysohjelma UNDP:n globaalikasvatuskirja ja harjoituksia kaikille luokka-asteille

**TUTUSTU MYÖS
HARJOITUKSIIN JA VIDEOIHIN
KAIKILLE LUOKKA-ASEILLE
OSOITTEESSA**

**FI.UNDP.ORG/
GLOBAALIKASVATUS**

Voidaan väittää, ettei maailma ole koskaan ollut nykyistä parempi. Yhä useammat osaavat lukea ja kirjoittaa, yhä useammalla on saatavilla puhdasta vettä, köyhyys vähenee ja elinajanodote nousee lähes koko maailmassa.

Toisaalta maailma ei koskaan ole ollut yhtä epäoikeudenmukainen kuin nyt. Köyhimpien ja rikkaimpien väliset erot kasvavat ja ilmaston osalta kehitys kulkee edelleen väärään suuntaan.

Muuttuuko maailma paremmaksi? -kirjassa kuvataan ajankohtaisten tilastotietojen avulla maailman kehitystä viime vuosikymmeninä. Kirjassa käydään läpi myös uudet maailmanlaajuiset kestävä kehityksen tavoitteet, jotka tulivat voimaan vuonna 2016. Uusi kehitysagenda näyt-

tää suuntaa kohti ihmisten ja maapallon kestävää tulevaisuutta vuoteen 2030 saakka.

Nyt saatavilla oleva kirja on täysin uudistettu painos, joka on päivitetty vuonna 2017 ajankohtaisilla tilaistoilla ja esimerkeillä. Kirjan on kirjoittanut Staffan Landin yhdessä UNDP:n Pohjoismaiden toimiston kanssa.

Sivustolla fi.undp.org on lisäksi UNDP:n Pohjoismaiden toimiston ja Den Globala Skolan -hankkeen tuottamaa opetusmateriaalia ja harjoituksia kaikille luokkatasoille (napsauta otsikkoa "Gloaalikasvatus" etusivun päävalikossa).

Muuttuuko maailma paremmaksi? on tuotettu Suomen ulkoasiainministeriön tuella.

Julkaisija:

Empowered lives.
Resilient nations.

YK:n kehitysohjelma UNDP on inhimillistä kehitystä edistävä maailmanlaajuinen verkosto, joka toimii noin 170 maassa ja alueella. UNDP luo yhteistyötä eri maiden välille ja etsii paikallisia ratkaisuja globaaleihin ja kansallisiin haasteisiin yhdessä hallitusten ja kansalaisten kanssa. Se pyrkii elinolojen parantamiseen kaikkialla maailmassa.

fi.undp.org

ESIMERKKIHARJOITUKSIA

ALA-ASTE, YLÄASTE, LUKIO JA AMMATILLINEN KOULUTUS

TEHTÄVÄ 1

Kaksi maailmaa
samassa
korttelissa

 45 min

Harjoituksen tarkoitus

Oppilaat oivaltavat, että maailmaa ei voi jakaa yksinkertaisesti kehitysmaihin ja teollisuusmaihin tai "köyhiin" ja "rikkaisiin" maihin, vaan samaan kortteliinkin voi mahtua useampia maailmoja.

Työskentelytavat

Keskustellaan: oppilaat tutkivat [kuvia](#) yhdessä ja keskustelevat sen jälkeen eri kuvista niihin liittyvien kysymysten avulla.

Kirjoitetaan: oppilaat - yksin tai ryhmässä - kirjoittavat lyhyen kirjoitelman siitä, miten he tulkitsevat kuvia.

Piirretään sarjakuva: piirrä itsesi ikäinen päähenkilö ja kuvittele millainen lapsen arkipäivä Sao Paulossa, Afganistanissa, Etelä-Afrikassa, Intiassa tai Bangladeshissa olisi. Kerro lapsen päivästä sarjakuvan kautta. Ennen piirtämistä voit pohtia, asuuko lapsi hienostoalueella tai vaikkapa favelassa, millaisia ystäviä hänellä on, minkälaisista leikeistä hän pitää tai minkälaisia perheen kotiaskareet ovat.

TEHTÄVÄ 2

Mitä söit
tänään
lounaaksi?

 60 min

Harjoituksen tarkoitus

Oppilaat pohtivat omia kulutustapojaan ja saavat käsityksen siitä, millaisia kulutustottumuksia muualla maailmassa voi olla.

Työskentelytavat

Oppilaat tutkivat Time Magazinen kuvasarjaa, jonka kuvat ovat peräisin valokuvaaja Peter Menzelsin kirjasta "[Hungry Planet](#)". Kirjassa on kuvia 35 perheen viikon ruuankulutuksesta. Perheet asuvat 26 maassa eri puolilla maailmaa.

Keskustellaan: kuviin tutustumisen jälkeen oppilaat keskustelevat omista ruokailutottumuksistaan ja pohtivat, miten ruokaa on saatavilla, mitä ruoka maksaa ja millaisia erilaiset kulutustottumukset ovat muualla maailmassa.

Piirretään: kuviin tutustumisen jälkeen oppilaat pohtivat mitä he ovat itse syöneet eilen tai tänään. Sen jälkeen oppilaat piirtävät kaikki ruokannokset (myös välipalat) lautasmallin tapaan. Kuvien pohjalta voitte vertailla oppilaiden ruokailutottumuksia ja verrata niitä esimerkiksi kuvien perheisiin. Ruokailuja voi seurata pidempäänkin, vaikkapa koko kouluviikon ajan.

LISÄÄ HARJOITUKSIA OSOITTEESSA
FI.UNDP.ORG/GLOBAALIKASVATUS

Empowered lives.
Resilient nations.

ESIMERKKIHARJOITUKSIA

ALA-ASTE, YLÄASTE, LUKIO JA AMMATILLINEN KOULUTUS

TEHTÄVÄ 3

Muuttuuko
maailma
paremmaksi?
pikakelauksella

 60 min

Harjoituksen tarkoitus

Oppilaat keskustelevat maailmanlaajuisista kehityskysymyksistä ryhmässä, testaavat tietojaan ja pohtivat arvojaan. Jokaista keskusteluaihetta käsitellään Muuttuuko maailma paremmaksi? -kirjassa. Oppilaat voivat lukea keskusteluaiheeseen liittyvän kappaleen ja pohtia vastauksia kysymyksiin lukemansa pohjalta.

Työskentelytavat

Oppilaat jaetaan ryhmiin (n. 4-5 oppilasta / ryhmä), jotka jakautuvat eri pöytien ääreen. Valitut [kysymykset](#) jaetaan ryhmien kesken. Ryhmät keskustelevat heille jaetusta aiheesta 15-20 minuuttia. Jos ryhmät käyttävät kirjaa keskustelunsa tukena on hyvä varata aikaa noin 45-90 minuuttia. Kaikkien oppilaiden on saatava puheenvuoro.

On tärkeää muistaa, ettei moniin kysymyksistä ole olemassa vain yhtä oikeaa vaihtoehtoa. Harjoitus päätetään keskustelemalla yhdessä kysymyksistä. Jokainen ryhmä esittelee aihealueensa ja kysymykset sekä vastaukset, joita ryhmässä keksittiin. On tärkeää, että kaikki ryhmän jäsenet osallistuvat esittelyyn.

TEHTÄVÄ 4

Koulunkäynti -
tulevaisuuden
edellytys

 15-45 min

Harjoituksen tarkoitus

Tiesitkö, että tänä päivänä yhdeksän kymmenestä lapsesta maailmassa aloittaa koulunkäynnin? Määrä on suurempi kuin koskaan aikaisemmin. Lapset käyvät koulua kuitenkin hyvin erilaisissa oloissa. Osan on ostettava itse koulukirjansa ja koulupukunsa, ja osalle maksuton peruskoulu on itsestänselvyyttä. Oppilaat pohtivat lukemansa perusteella eriarvoisuutta.

Työskentelytavat

Oppilaat lukevat kymmenen afrikkalaisen koululaisen [tarinat](#) koulunkäynnistään, arjestaan ja tulevaisuudenhaaveistaan. Oppilaat kirjoittavat omasta arjestaan ja vertailevat koulunkäynnin olosuhteita eri maissa.

LISÄÄ HARJOITUKSIA OSOITTEESSA
FI.UNDP.ORG/GLOBAALIKASVATUS

Empowered lives.
Resilient nations.